

Aan de slag met Eigen Kracht

Voor professionals, vrijwilligers en burgers

Werken vanuit de visie van Eigen Kracht in gemeenten, organisaties voor zorg en welzijn, onderwijs en strafrecht
Open inschrijving, maatwerktrainingen, intervisie en meer

Het was een hele omslag: van oplossingen aandragen, naar mensen activeren.”

Inleiding

Eigen Kracht is tegenwoordig een veelgebruikte term bij overheden en maatschappelijke organisaties. Met drie belangrijke transitie's in het verschiet, zoeken veel gemeenten en instellingen naar manieren hoe zij tegemoet kunnen komen aan de vragen van burgers en cliënten. De financiële haalbaarheid van een mogelijke aanpak is daarbij belangrijk, net als het uitgangspunt om burgers en cliënten te activeren tot zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Deze aspecten worden door velen gebundeld onder de term 'Eigen Kracht'. Maar hoe zorg je ervoor dat burgers en cliënten daadwerkelijk hun Eigen Kracht ervaren en aanwenden?

De Eigen Kracht Centrale heeft sinds 2000 ervaring met en kennis over deze vraag. Als onafhankelijke stichting is het ons doel dat burgers de regie kunnen houden of nemen over hun leven. Dat betekent dat zij met hun kring van familie en bekenden besluiten nemen over wat nodig is. Ook op momenten dat er problemen zijn en, al dan niet vrijwillig, overheid en hulpverleningsorganisaties in beeld komen.

Niet zelfredzaamheid, maar samenredzaamheid, is het sleutelwoord voor de Eigen Kracht Centrale. De ervaring is onder meer opgedaan bij de meer dan 7500 Eigen Kracht-conferenties die inmiddels in Nederland zijn georganiseerd. Bijeenkomsten waarin burgers, met de mensen uit hun eigen kring, in besloten tijd een plan maken, nadat zij benodigde informatie hebben gekregen, bijvoorbeeld van professionals. Eigen Kracht-conferenties werken, zo blijkt uit onderzoek, omdat de visie erachter werkt. Deze visie, maak de kring groter en leg het dilemma of de vraag in het midden, gaat verder dan alleen Eigen Kracht-conferenties.

De visie van Eigen Kracht, ook wel herstelgericht werken genoemd, is een eenvoudige visie die in onze huidige maatschappij een omslag in denken en handelen vraagt. Van overheden, van organisaties en hun medewerkers en ook van burgers zelf. De focus wordt verlegd van 'voor iemand een probleem moeten oplossen' naar 'de kring vergroten en de regie daar laten waar deze hoort'. Om de betrokken partijen hierbij te ondersteunen geeft de Eigen Kracht Centrale trainingen op maat. Deelnemers worden getraind op basis van hun eigen praktijkervaringen en leren met elkaar de focus in het werk te verleggen. Bovendien ervaren ze in de training de meerwaarde van het werken vanuit deze visie voor de burger, maar ook voor henzelf.

In deze brochure presenteren wij onze trainingsmogelijkheden. U vindt voorbeelden van trainingen, intervisie en ondersteuning bij verandertrajecten die de Eigen Kracht Centrale heeft verzorgd. U leest wat deze trainingen kunnen betekenen binnen gemeenten, instellingen en scholen, en in situaties waar herstel nodig is. Mogelijk heeft u als gemeente, organisatie of school de wens om regie en verantwoordelijkheid daadwerkelijk bij burger, cliënt of scholier te laten. Of u wilt als vrijwilliger of betrokken burger ontdekken wat u zelf kunt betekenen. De Eigen Kracht Centrale geeft haar kennis en ervaring graag aan u door. Hoe dit in z'n werk gaat en hoe u zich voor een training kunt inschrijven, vindt u in deze brochure.

2

Namens de trainingskring van de Eigen Kracht Centrale, **Hedda van Lieshout**

“Ik wil leren wanneer ik het proces los kan laten om de cliënt zelf de regie te laten nemen.”

Trainingen voor jeugdzorg en andere zorg- en dienstverlenende instellingen

“In de visie van onze organisatie staat dat wij uitgaan van de kracht van gezinnen en regie bij cliënten laten. Ik merk echter dat onze praktijk daar niet bij aansluit. We denken dat we al werken vanuit die visie, maar door de structuur van onze organisatie en door opleiding en gewoontes van medewerkers, doen we dit in werkelijkheid onvoldoende,” vertelt Hassan, teamleider bij een instelling voor jeugdzorg. Hij wilde een volgende stap zetten. Medewerkers omarmen de visie en willen ermee verder. Ook de wet- en regelgeving gaat de kant op dat cliënten regie houden over hulpverlening. Hassan vindt het daarom essentieel dat medewerkers zich ontwikkelen in een werkhouding die past bij deze visie.

Hassan nam zelf ook deel aan de training. Voor zo'n ingrijpende aanpassing van

structuur en werkhouding is het een voorwaarde dat de hele organisatie betrokken is. “Ik kon vertellen dat dit een verandering is die wij als organisatie belangrijk vinden. Daarnaast kon ik horen wat wij moeten doen om deze verandering mogelijk te maken. We hebben in de training een plan gemaakt waarmee we verder werken en zorgen er met elkaar voor dat er aandacht voor is en blijft.”

Mogelijkheden

Iedere organisatie kent een eigen structuur en heeft eigen wensen tot verandering. Training werkt pas optimaal als het aansluit op dat proces. Om die reden worden onze trainingen veelal op maat gemaakt. Enkele mogelijkheden:

Training ‘Werken vanuit de visie van Eigen Kracht’ minimaal twee dagdelen

Deze training is gericht op organisaties die de visie van Eigen Kracht (verder) willen invoeren en verankeren.

Doel: deelnemers vertrouwd maken met de visie en laten zien en ervaren hoe ze hiermee in hun dagelijkse praktijk kunnen werken. Het gaat daarbij om het aanleren van een activerende houding, vertrouwen hebben in burgers, kunnen werken met een plan van een cliënt of familie en omgaan met teleurstellingen.

Training ‘Werken met Eigen Kracht-conferenties’ één of meerdere dagdelen

Als het burgers niet lukt zelf een hulpplan te maken, geeft een Eigen Kracht-conferentie hen de mogelijkheid om dit met behulp van een onafhankelijke Eigen Kracht-coördinator te doen. Daarmee blijft de regie over het plan en de gevraagde hulp bij de cliënt en zijn netwerk. Van professionals vraagt dit een andere houding en manier van samenwerken met cliënten.

Doel: leren wat een Eigen Kracht-conferentie inhoudt, hoe je deze aanbiedt aan cliënten en wat de rol en taken van de professional zijn voor, tijdens en na de Eigen Kracht-conferentie.

Training ‘Werken met plannen van cliënten/families’ één of meerdere dagdelen

Hoe werk je met een plan dat de cliënt met zijn kring van familie en vrienden heeft gemaakt? Wat betekent dit voor je eigen werk? Wat doe je als mensen zich niet aan de gemaakte afspraken houden of als een plan volgens jou niet compleet of passend is? Dit zijn vragen die in de training aan de orde komen.

Doel: vanuit de visie van Eigen Kracht leren werken met een plan dat niet door een professional is gemaakt, maar door cliënten en hun netwerk. Hierbij gaat het om de betekenis voor de rol, houding en het handelen van de professional.

Traject van training en intervisie lengte op maat

Er wordt aangesloten op het verandertraject van een organisatie of gemeente. We starten met een gesprek waarin de mogelijkheden worden doorgenomen, vanuit de vraag die er ligt.

Het doel bepaalt u zelf.

Voorbeeld Training voor een dienstverlenende instelling

Training twee dagdelen

Het zaadje was al gezaaid toen ze werkte als verpleegkundige. In die rol was het voor Conny Schniermanni helder dat cliënten weer naar huis gingen en niet afhankelijk zouden blijven van haar ondersteuning. Ook nu ze als consulente van MEE cliëntondersteuning biedt aan mensen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte, gaat zij uit van de mogelijkheden die zij hebben in plaats van de beperkingen. De training 'Werken vanuit de visie van Eigen Kracht' vroeg haar een stap verder te gaan.

In die visie is de cliënt regiehouder over zijn eigen leven en daarmee ook over eigen vragen of problemen en de antwoorden daarop. Voor Schniermanni klonk het vanzelfsprekend. Het riep echter wel een vraag op. Wat doe ik nog als professional, en wanneer? Heb ik nog een rol en welke dan? "Daarop wilde ik een antwoord krijgen," vertelt Schniermanni. Ze ontdekte dat het niet uitmaakt wat de hulpvraag is. "Het gaat om de werkwijze die verandert. Veelal wordt in de hulpverlening probleemoplossend gewerkt. Ik wilde leren wanneer ik het proces kan loslaten om de cliënt zelf de regie te laten nemen. Toen ik een gesprek oefende, viel voor mij het kwartje: nú kan ik bijbuigen en het gesprek wenden naar het betrekken van het netwerk."

MEE-consulente Conny Schniermanni was aanvankelijk veel bezig met het proces zelf: "Tijdens een gesprek bedacht ik dan wanneer ik zou kunnen loslaten en hoe ik dat zou doen. Maar dan ben je niet met je aandacht bij de ander, luister je niet echt en kun je dus ook niet loslaten. In ieder werkgesprek is er een moment, waarin je kunt constateren: we hebben je probleem gezien, laten we er met een aantal mensen naar kijken. Je benadert je cliënt anders, namelijk vanuit de vraag: hoe kun jij dit nu oppakken? De volgende stap is dat je samen overlegt hoe hij zijn netwerk kan benaderen of wat hij daarvoor nodig heeft."

"Als je als hulpverlener rent voor je cliënt, ben je eigenlijk blind voor die persoon," zegt Schniermanni. "Dat is niet goed voor je cliënt, maar ook niet voor jezelf. Collega's zeggen weleens: maar deze cliënt kan de regie niet nemen. Dat kan wél, maar dan moet je wel de mogelijkheden geven om uit verschillende opties te kunnen kiezen. Zelf de regie hebben, betekent niet dat je de oplossingen zelf allemaal moet bedenken of dat je het als cliënt allemaal zelf maar moet doen. Het betekent dat je zelf kunt kiezen."

4

Een plan voor een organisatie

Op verzoek van de teammanager van MEE trainde Thea van Zwieten het team in twee dagdelen. "Tijdens het eerste dagdeel licht ik de visie van Eigen Kracht toe en bedenken de deelnemers wat deze visie voor hen persoonlijk betekent. Vervolgens oefenen we hoe je een cliënt kunt activeren en vragen kunt stellen waarmee je het eigenaarschap bij je cliënt laat," vertelt Van Zwieten. "We kijken naar ieders praktijk en waar stappen gezet kunnen worden. Jezelf kunnen waarnemen tijdens je werk is daarbij van belang. De inbreng van de deelnemers vormt de rode draad." Tijdens het tweede dagdeel staat de visie in de eigen organisatie centraal. "Als je zo wilt werken, wat heb je dan nodig van je organisatie, van je collega's, van jezelf? De deelnemers maken daar samen, in beslotenheid, een plan voor."

“Wat doe ik nog als professional, en wanneer? Ga ik achteroverzitten, heb ik nog wel een rol, en welke dan?”

Voorbeeld Training en intervisie voor een gemeentedienst

Vier dagdelen training en zes keer intervisie

In 2011 had mevrouw Janssen in Helmond waarschijnlijk een scootmobiel toegewezen gekregen. Maar de medewerkers van Zorgpoort gooien het tegenwoordig over een andere boeg: ze zijn getraind om te werken vanuit de visie van Eigen Kracht. Dat leidde er bij mevrouw Janssen toe dat ze géén scootmobiel kreeg, maar wél de sociale contacten waarnaar ze verlangde, en daarmee een oplossing voor haar probleem. De consultants van Zorgpoort, maatwerkers genoemd, dragen zorg voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Vanaf 2009 is de gemeente bezig met de zogenoemde ‘kanteling’.

“Er was meer nodig dat wat we deden,” vertelt Anton van der Linden, teamleider van Zorgpoort. “Soms zeggen klanten: ‘Ik heb recht op deze voorziening, ik heb er jaren voor betaald.’ We wilden tot meer oplossingsrichtingen komen.” Hij besloot een beroep te doen op de Eigen Kracht Centrale: “Zij bieden geen voorzieningen en ze zorgen er tóch voor dat problemen worden opgelost. Wij willen óók met lege handen bij mensen komen, in contact met hen treden en mensen in hun kracht zien.”

“De eerste reactie van medewerkers was: ‘Wij kijken al vanuit een zo breed mogelijk perspectief en vragen al wat mensen zelf kunnen.’ Maar al snel werd hen duidelijk dat ze meer last hadden van hun eigen overtuigingen, dan van de wet- en regelgeving. Om oplossingsrichtingen te onderzoeken, moet je ruimte nemen voor een open gesprek en je niet laten leiden door je eigen ideeën, normen en waarden. Werken vanuit de visie van Eigen Kracht vergt van consultants acceptatie dat ze een klant mogen aanspreken als deze een voorziening claimt,” aldus Van der Linden.

Mevrouw Janssen belde een paar weken later om te vertellen hoezeer het haar goed had gedaan. De consultant had gedurende het eerste gesprek helder gekregen dat niet zozeer haar mobiliteit een probleem was, maar haar dreigende eenzaamheid en de vrees haar hondje te verliezen. Nog tijdens het gesprek sprak mevrouw Janssen haar buurman aan die sindsdien twee keer per dag haar hondje uitlaat en ’s middags koffie komt drinken. Door deze ervaring durfde mevrouw Janssen mensen uit haar omgeving te vertellen dat ze er zelf minder makkelijk op uit kan gaan, maar het contact graag onderhoudt.

Trainingen zijn maatwerk

“Onze training is geen pasklaar aanbod,” legt trainer Frank Pubben uit. “We zijn in Helmond gestart met samen kijken wat het team nodig had. Het begint in de organisatie: je handelswijze naar burgers is dezelfde als die naar jezelf en je collega’s. In overleg planden we vier dagdelen training en daartussen zes intervisiebijeenkomsten. Medewerkers van het Wmo-loket gingen na de eerste trainingsdag aan de slag om burgers te stimuleren hun eigen kring van familie en vrienden te betrekken bij hun vraag. Tijdens de intervisie was ruimte om te bespreken of en hoe dat lukte of niet lukte en hoe dat wel zou kunnen. De trainingsdagen boden ruimte om de praktijk te oefenen, met elkaar en met acteurs in de rol van burger. Zo’n training is maatwerk. Uitgangspunt is ‘wat heb jij of wat hebben jullie nodig om zo te werken’. Dat is voor iedere organisatie, maar ook voor iedere werknemer weer anders.”

5

Werken vanuit deze visie vergt van de consultants acceptatie dat ze een klant mogen aanspreken als deze een voorziening claimt.”

Trainingen herstelgericht werken in het onderwijs

Een veilig pedagogisch klimaat is een basisvoorwaarde om te kunnen leren. Een herstelgerichte manier van werken bevordert een veilig en prettig pedagogisch klimaat voor leerlingen, leerkrachten en de familie en vrienden van de leerlingen. De kern van herstelgericht werken is het vergroten van de kring van mensen die betrokken zijn bij een probleem of kwestie. Dat kan gaan over onenigheid tussen leerlingen, pesten, een conflict tussen ouders en leerkracht, maar ook over incidenten waar meerdere leerlingen, leerkrachten of zelfs buurtbewoners bij betrokken zijn.

“Het werken in kringen past goed bij scholen, eigenlijk heb je op school al een kring,” vertelt Kim van Haeften, leerkracht op een basisschool. “Toch merk ik dat we heel weinig gebruik maken van deze kringen als er iets aan de hand is. Als er gepest wordt, als er ruzie is, als een leerling dreigt uit te vallen, dan gaan we als school zelf aan de slag. We nemen leerlingen apart, gaan met ouders praten en gaan zelf hard werken. Daarmee laten we alle aanwezige kracht gewoon liggen. Zonde! Er komt geen goede oplossing, want het is niet van de leerlingen.”

Bij een herstelgerichte aanpak kan iedereen zijn idee of visie geven over wat er aan de hand is. Dat geeft ruimte voor overleg en confrontatie en vervolgens om te bedenken hoe ieder verder wil. De verantwoordelijkheid blijft bij de betrokkenen en gezamenlijke oplossingen worden breed gedragen en nageleefd. Bovendien leren leerlingen op deze manier gemakkelijker hun eigen kring te betrekken.

Na de training vertelt Kim van Haeften: “Het is een eyeopener dat ik steeds vragen kan stellen in plaats van zelf dingen te benoemen. De vraag ‘wat heb je nodig?’ werkt erg goed, dat heb ik inmiddels gemerkt. Het is niet een trucje, maar een andere houding en werkwijze die geldt voor de gehele structuur van onze school. Ik ga ervoor, de kring en het plan. Met elkaar lossen we het op.”

Mogelijkheden

Workshop ‘Eigen Kracht op scholen’ één dagdeel

Doel en inhoud: Tijdens de workshop hoort u wat herstelgericht werken inhoudt en wat dit kan betekenen voor uw werk op school. U kunt vragen stellen, er is ruimte voor discussie en u leert enkele praktische vaardigheden.

Training ‘Werken vanuit de visie van Eigen Kracht op school’

lengte op maat

In de training wordt de visie van Eigen Kracht, toegepast op scholen, uiteengezet. Er is ruimte voor vragen, discussie en het oefenen van praktische vaardigheden. U bepaalt hoeveel dagdelen training wenselijk is. Het kan gaan om training van docenten over toepassing in de klas, maar ook training van leidinggevendenden over toepassing op alle niveaus van de school.

Doel: het implementeren van de visie van Eigen Kracht in het dagelijks werk van docenten en/of in de werkwijze van de school.

Traject van training en intervisie

lengte op maat

Er wordt aangesloten op het verandertraject van een school. We starten met een gesprek waarin de mogelijkheden worden doorgenomen, vanuit de vraag van de school.

Het doel bepaalt u zelf.

Wat is herstelgericht werken?

Herstelgericht werken is een bekend begrip in het strafrecht en het onderwijs. Vormen van bemiddeling, Eigen Kracht-conferenties als herstel nodig is, daderslachtoffergesprekken en mediation vallen hieronder. Herstelgericht werken vanuit de visie van Eigen Kracht betekent mensen bij de problemen en oplossingen betrekken in plaats van uitsluiten; verbindingen leggen of herstellen; verantwoordelijkheid bij burgers laten en kringen groter maken. Dit leidt ertoe dat regie bij burgers blijft en professionals en burgers beter samenwerken.

“Ik wilde leren hoe ik iedereen kan betrekken, maar wel overzicht kan houden.”

Trainingen herstelgericht werken in het strafrecht

Begin 2012 is in het Wetboek van Strafvordering artikel 51h opgenomen, waarin staat dat slachtoffers en verdachten in een zo vroeg mogelijk stadium moeten horen van de mogelijkheid tot bemiddeling. Als die bemiddeling tot een overeenkomst leidt, dient een rechter daarmee bij de strafmaat rekening te houden. Herstelrecht speelt mede hierdoor een grotere rol. Kennis en ervaring hiermee wordt belangrijk voor iedereen die zich bezighoudt met strafrechtelijke kwesties.

De gebruikelijke reacties op wandaden en overtredingen, halen de betrokken partijen uit elkaar en maken ze los van hun context. Gedachten en gevoelens over elkaar en de daad raken geïsoleerd en worden niet rechtstreeks uitgesproken. De gevolgen worden op die manier onvoldoende opgelost. Daders en slachtoffers kunnen niet verder. Mensen uit hun beider omgeving voelen zich ook geraakt. De behoefte dit anders aan te pakken en te zoeken naar herstel van alle betrokkenen groeit.

“Praten over het gebeurde en gezamenlijk oplossingen zoeken kan soft overkomen, maar dat is een grote misvatting,” vertelt Gert Jan Slump, criminoloog en projectmanager bij Restorative Justice Nederland. “Het is voor daders een grote stap om verantwoordelijkheid te nemen. De rechter aanhoren, je straf uitzitten en daarna verder gaan met je leven is gemakkelijker dan familie en vrienden, het slachtoffer en zijn omgeving en getuigen in de ogen kijken en vertellen wat er destijds in je omgeving. De effecten zijn groot en werken lange tijd door, omdat er meer hersteld wordt dan alleen dat wat toen is misgegaan.”

Zeker voor daders is het een grote stap om verantwoordelijkheid te nemen.”

Mogelijkheden

De ervaring die de Eigen Kracht Centrale hiermee sinds 2000 heeft opgedaan, delen we in maatwerktrainingen, maar ook in de volgende mogelijkheden:

Training ‘Herstelgericht werken’ lengte twee dagdelen

Hoe maak je na een misdrijf of wandaad de kring van alle betrokkenen groter zodat iedereen een stem krijgt en kan meedenken over een herstelplan? Voor medewerkers van politie, reclassering, gevangnissen en voor advocaten, OM, rechters, hulpverleners en overige geïnteresseerden.

Doel: deelnemers vertrouwd maken de visie en het toepassen van herstelgericht werken. Een houding wordt getraind die dader, slachtoffer, hun familie en vrienden en andere betrokkenen (bijvoorbeeld getuigen of betrokken hulpverleners) activeert tot deelname in een proces van herstel.

Trainingen open inschrijving

De open training ‘Werken vanuit de visie van Eigen Kracht’ is bedoeld voor iedere burger, vrijwilliger of professional die meer wil weten over deze visie en wil leren wat dit betekent voor zijn/haar houding en handelen. Het doel is deelnemers vertrouwd maken met de visie en laten zien hoe zij het dagelijks kunnen toepassen. Dit betekent regie bij mensen zelf laten en de kring van betrokkenen groter maken, zodat meer mensen kunnen meedenken en mogelijk ook meehelpen. Hierdoor worden mensen concreet ondersteund door hun eigen kring, op korte en lange termijn en werken burgers en professionals beter samen.

De training is praktisch van aard. Deelnemers worden uitgenodigd de informatie en voorbeelden te vertalen naar hun dagelijkse praktijk. Naast powerpoint-presentaties, films en oefeningen is er ruimte voor discussie en voor het werken aan een plan om de visie toe te passen in eigen situaties of eigen praktijk.

De training bestaat uit twee dagdelen, met een aantal weken ertussen om het getrainde in praktijk te brengen.

Workshop ‘Inzetten van herstelconferenties bij ernstige misdaden’ lengte één dag

Een Eigen Kracht-conferentie als herstel nodig is (of herstelconferentie) is een vrijwillige ontmoeting tussen daders, slachtoffers en hun familieleden en vrienden en verloopt volgens een vast patroon. De cases zijn echt gebeurd en bevatten schokkende elementen. Voor rechters, leden van het OM, advocaten, mediators, onderwijsprofessionals, hulpverleners, geïnteresseerden in herstelgericht werken.

Doel: mogelijkheden leren zien van herstelconferenties voor mensen die geraakt zijn door een ernstig misdrijf.

Praktische informatie

De visie van Eigen Kracht betekent dat vragen en plannen van burgers leidend zijn voor overheden of organisaties en dat burgers daarbij de regie voeren, samen met hun kring van familie en bekenden. Voor wie geïnteresseerd is in het werken op deze manier heeft de Eigen Kracht Centrale een gevarieerd aanbod. Trainingen van één of meer dagdelen, intervisiebijeenkomsten en workshops laten u ervaren wat het betekent om zo te werken. Ook kunt u een beroep op ons doen als u de bestaande structuur binnen uw gemeente of organisatie wilt aanpassen vanuit deze visie.

Voor wie?

De visie van Eigen Kracht is door iedereen toe te passen. Deelnemers en deelnemende organisaties van eerdere trainingen en workshops zijn onder meer: gemeenten, organisaties voor jeugdzorg, ouderenzorg, GGZ en mensen met een beperking, welzijnsorganisaties, centra voor jeugd en gezin, vrijwilligersorganisaties, burgers, scholen, rechters, advocaten, leden van het OM, medewerkers van reclassering, gevangenis of politie.

Mogelijkheden

Op www.eigen-kracht.nl/artikel/eigen-kracht-training staat een overzicht van trainingen op open inschrijving. Daarnaast geven we trainingen en workshops op maat, die aansluiten op vragen van een organisatie of gemeente en bij de deelnemers. Alle trainingen kennen een maximum aantal deelnemers van vijftien.

Materiaal

De trainingen en workshops zijn praktisch en interactief. Deelnemers worden uitgenodigd de inhoud te vertalen naar hun dagelijkse praktijk. Powerpoint-presentaties, films en verschillende oefeningen vormen de basis. Daarnaast zijn er kringgesprekken, praktijkvoorbeelden, casuïstiekbesprekingen, discussies of wordt er gewerkt aan het maken van een plan.

Trainers

Medewerkers van de Eigen Kracht Centrale geven de trainingen. De trainers hebben ruim ervaring in het werken vanuit de visie van Eigen Kracht en herstelgericht werken. De aanpak sluit aan bij de principes van deze visie, waarbij de vraag van de groep leidend is.

Vooropleiding

Voor het deelnemen aan de trainingen is geen specifieke vooropleiding nodig. Werken vanuit de visie van Eigen Kracht kan iedereen die zich hierin wil verdiepen en wil laten inspireren. De trainingen en workshops zijn dan ook geschikt voor alle medewerkers binnen een organisatie, net als voor zelfstandigen of burgers. Bij de start van een training wordt gekeken naar de behoeften van de groep en de afzonderlijke deelnemers.

Accreditatie

Deelnemers ontvangen na afloop een certificaat van deelname. De training 'Werken vanuit de visie van Eigen Kracht' is geaccrediteerd voor enkele beroepsgroepen. PE-punten zijn te verkrijgen voor deelnemers die verbonden zijn aan het Beroepsregister van Agogisch en Maatschappelijk werkers en voor het Beroepsregister van Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland. Indien u specifieke vragen heeft over accreditatie voor andere beroepsgroepen kunt u contact opnemen met de Eigen Kracht Centrale.

Tarieven en aanmelden

Voor meer informatie over mogelijkheden, data, tarieven, voor inschrijvingen of voor het aanvragen van een maatwerktraining:

Mariët Kroes

038 - 422 25 26

trainingen@eigen-kracht.nl

Colofon

Dit is een uitgave van de Eigen Kracht Centrale, juni 2013
Tekst: Monique van Schagen, Hedda van Lieshout
Eindredactie: Jolanda Stellingwerff
Vormgeving: Papyr, Marion Fischer
Foto's: Caroline van Pagee, Marion Fischer

De Eigen Kracht Centrale werkt aan een samenleving waarin participatie en samenredzaamheid van burgers centraal staan en waarin burgers de zeggenschap houden over hun eigen leven, zeker in contact met organisaties en overheden. De Centrale ondersteunt ook organisaties en professionals bij het maken van een omslag naar het werken vanuit de visie van Eigen Kracht.

© EKC 2013

De stichting Eigen Kracht Centrale bezit de ANBI-status.
Deze folder is gedrukt op 100% gerecycled chloorvrij
gebleekt papier volgens de FSC-norm.

